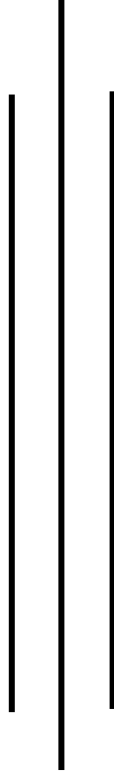

आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ को
बजेट वक्तव्य

माडी नगरपालिका
२०७८

माडी नगरपालिकाको सातौँ नगरसभामा नगर उपप्रमुख श्री ताराकुमारी काजी महतो ज्यूद्वारा
प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को आय तथा व्ययको विवरण

सभाका अध्यक्ष एवम् नगर प्रमुख ज्यू,
नगर सभा सदस्य ज्यूहरू।

१. माडी नगरपालिकाको उपप्रमुखको हैसियतले यस नगरपालिकाको सातौँ नगर सभा समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा अत्यन्तै गौरवान्वित भएकी छु। यस महत्वपूर्ण अवसरमा नेपालको राजनीतिक परिवर्तनका लागि जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञातअज्ञात सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु। राष्ट्रियता, स्वाधिनता, सामाजिक न्याय, समानता र समृद्धि तथा संघीय शासन प्रणाली स्थापित गर्नका लागि संघर्ष गर्नुहुने महान नेपाली र त्यसको सक्षम नेतृत्व गर्नुहुने राजनीतिका शिखर व्यक्तित्वहरू प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु।

२. कोभिड-१९ महामारीको दोस्रो वेभबाट सिङ्गो देशसँगै माडी पनि आक्रान्त भएको छ। यस क्रममा कोभिड-१९ महामारीबाट आफ्नो जीवन गुमाउन बाध्य सम्पूर्णमा म माडी नगरपालिकाको तर्फबाट हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै यस रोगबाट ग्रसित सम्पूर्ण बिरामीहरूको सिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। यस विषम परिस्थितिमा अग्रपंक्तीमा रहेर यस रोगको रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनमा अहोरात्र खटिने स्वास्थ्यकर्मीहरूमा विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दै सबै जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, रेडक्रसकर्मी, व्यवसायी, पत्रकार, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधीहरू र प्रत्यक्ष परोक्ष सहयोग गर्नुहुने सबैमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। साथै यस रोगसँगको लडाईंमा निरन्तर सहयोग र एकताको अपेक्षा गर्दछु।

३. कोभिड-१९ बाट उत्पन्न समस्या र भएको आर्थिक तथा मानवीय क्षती एवम् व्यवसाय र लगानीको घाटा आफैँमा नगरको अर्थतन्त्रका लागि सबैभन्दा ठुलो चुनौती हो। यद्यपी विद्यमान अवस्थाका माझमा पनि अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन आर्थिक गतिविधी र विकास निर्माणलाई थप बुलन्द बनाई नगरवासीका आधारभूत आवश्यकताहरूको पूर्ती र

गुणस्तरिय जीवनयापनका लागि नगरपालिका थप प्रतिबद्ध ढङ्गले अगाडी बढ्ने विश्वास पनि दिलाउन चाहन्छु ।

४. "सम्पदा सम्पन्न माडी नगर, ईको कृषि र पर्यटनको शहर" भन्ने मूल नारालाई आत्मसात् गरी यस नगरको समुन्नत विकासका लागि माडी नगरपालिका अग्रसर रहेको म सबै नगर सभा सदस्यज्यूहरूलाई विश्वास दिलाउन चाहन्छु । विगतका वर्षहरूले सिकाएका पाठहरूलाई अङ्गिकार गर्दै थप उर्जाशिल, संवेदनशिल र संयमित भएर आगामी वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको पनि म जानकारी गराउन चाहन्छु ।

५. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान; स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४; नगरको नीति तथा कार्यक्रम; संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरू; नगरका विषयगत समितिका सुझावहरू; दिगो विकासको लक्ष्य; वडाहरूबाट प्राप्त सुझावहरू; विषय विज्ञका रायसुझाव तथा राजनीतिक दल, संघ—संस्था, नगरका सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरूबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावहरूलाई मुख्य आधारको रूपमा लिइएको छ ।

**सभाका अध्यक्ष एवं नगर प्रमुखज्यू,
नगर सभाका सदस्यज्यूहरू ।**

६. अब म यस माडी नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको आर्थिक स्थितिको संक्षिप्त जानकारी गराउन चाहन्छु । चालु आ. व. २०७७।७८ को लागि कूल अनुमानित आय रु १ अर्ब २ करोड ३८ लाख १५ हजार र व्यय तर्फ रु १ अर्ब २ करोड ३८ लाख १५ हजार रकम अनुमान गरिएको थियो । अनुमानित आय तर्फ २०७८ आषाढ पहिलो हप्ता सम्म यस नगरले करिब रु. ७१ करोड ८ लाख, ६६ हजार ८३० आम्दानी गर्न सफल भएको छ । जुन प्रक्षेपित आम्दानीको ६९ दशमलव ४३ प्रतिशत तथा जनसहभागिता लागतको प्रक्षेपित लक्ष्य रु ३१ लाख ८० हजार ४५० पुगेको छ । साथै ढुङ्गा, गिट्टी, वालुवा तथा माटोजन्य वस्तुबाट रु ३ करोड ८४ लाख १५ हजार ७२९ रुपैयाँ, सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट रु ३ करोड ५२ लाख १४ हजार ६२ र सम्पत्ती कर बाट रु १ करोड ३५ लाख ६४ हजार ८९५ आम्दानी भएको छ ।

७. व्ययतर्फ चालु शीर्षकमा रु ५६ करोड २२ लाख ९५ हजार विनियोजन भएकोमा २०७८ आषाढ पहिलो हप्तासम्म रु ३८ करोड ७० लाख ३४ हजार १९२ अर्थात ६८ दशमलव ८३ प्रतिशत र पुँजिगत तर्फ रु ४६ करोड १५ लाख २० हजार विनियोजन भएकोमा ११ करोड ६१ लाख १० हजार ३७६ अर्थात २५ दशमलव १६ प्रतिशत गरी कुल खर्च जम्मा रु ५० करोड ३१ लाख ४४ हजार ५६७ रहेको छ जुन ४९ दशमलव १४ प्रतिशत हो ।

८. अब म आगामी वर्ष २०७८।७९ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

बजेटका उद्देश्यहरू निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः

१. नगरबासीहरूको मौलिक हकको रूपमा रहेका न्यूनतम आधारभूत आवश्यकताहरू परिपूर्ति गर्ने ।
२. महामारी संक्रामक रोग तथा विपदको समयमा पनि जनजीवन सहज बनाई साधन-स्रोत, अवसर र क्षमताको विकास तथा उच्चतम उपयोग गरी समृद्ध नगर बनाउने ।
३. आर्थिक, भौतिक एवं सामाजिक र वातावरणीय पूर्वाधार विकास गरी समुन्नत र सुदृढ नगर बनाई राष्ट्रको विकासमा टेवा पुर्याउने ।

आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को बजेटका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः

१. आर्थिक विकास
२. सामाजिक विकास
३. पूर्वाधार विकास
४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन
५. संस्थागत विकास तथा सुशासन

९. बजेटले राखेका उद्देश्य एवं प्राथमिकता कार्यान्वयन गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय र साझेदारी गरिनेछ । विनियोजन हुने बजेट र वार्षिक कार्यक्रमलाई

बजेटका प्राथमिकता र उद्देश्यसँग तादात्म्यता कायम गर्ने प्रयास गरिएको छ । उपलब्ध पूँजी, सीप र क्षमताको प्रभावकारी उपयोग गर्न विकासका सहयात्री सहकारी र निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।

**सभाका अध्यक्ष एवं नगर प्रमुखज्यू,
नगर सभाका सदस्यज्यूहरू ।**

१०. अब म माडी नगरपालिकाको आ.व. २०७८।७९ को कूल आय र व्यय तथा विषयगत क्षेत्रमा विनियोजन गरीएको अनुमानित विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

११. नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आ.व. २०७८।७९ को कूल व्यय रु. ९० करोड २७ लाख १८ हजार विनियोजन गरिएको छ। यसका लागि संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अन्तरसरकारी वित्तिय हस्ताण्तरणबाट रु ५४ करोड ९७ लाख ६५ हजार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अन्तरसरकारी वित्तिय हस्तान्तरणबाट रु १२ करोड ६८ लाख ९१ हजार ९४४ आम्दानी हुने अनुमान गरिएको छ । नगरको आन्तरिक आय रु १६ करोड ४६ लाख ७० हजार प्रक्षेपण गरिएको छ । मालपोतको बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने राजश्व तर्फ रु ३ करोड आय हुने अनुमान गरिएको छ भने जनसहभागीता नगद रु १ करोड ५० लाख हुने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

१२. अब म क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । सिमित स्रोतका बीच असिमित आवश्यकता पूर्ती गर्नु पर्ने बाध्यता भएकाले नगरवासीका सबै आवश्यकता पुरा गर्नु नगरका लागि चुनौतिपूर्ण भए पनि स्रोतको अधिकतम उपयोग गरी मुख्य प्राथमिकतामा रहेका योजनाहरुको समयमै कायान्वयन गरी विकासको आयाम कोर्न सकिने विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

१३. यस नगर भित्र रहेको सबै वडा कार्यालयहरुलाई विकास निर्माणका सकृय सहभागीता गराउने र सम्बन्धीत वडाले नै छनोट गर्न सक्ने गरी कुल रकम रु ८ करोड ५७ लाख विनियोजन गरेको छु । वडा नं ९ को बाँदरझुलालाई

बाँदरझुला विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१४. शिक्षाको विकास दिगो विकासको आधारशिला हो । गुणस्तरीय जनशक्ती उत्पादनका लागि शिक्षामा लगानी गर्नु पर्ने र कोभिड-१९ का कारण शिक्षामा वैकल्पिक प्रणालीको लागि जोड दिँदै शैक्षिक विकासका लागि सशर्त अनुदान बाहेक रु ४ करोड विनियोजन गरेको छु । संघीय सरकार विशेष अनुदानतर्फ दिवाकर स्मृति विद्यालयको पूर्वाधार विकास योजनाको व्यवस्था गरिएको छ ।

१५. नगरपालिकाले दुधमा दिँदै आएको ३ रुपैयाँ प्रति लिटर अनुदानलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । पशुपन्छी विकास तर्फ रु २ करोड बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१६. नगरपालिकाले कृषिलाई आफ्नो उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ । श्रम र उत्पादनलाई जोड दिँदै कृषि विकास तर्फ रु २ करोड ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

१७. कोभिड-१९ ले दिएको शिक्षाले स्वास्थ्य पूर्वाधारको विकास र स्वास्थ्य संवेदनशिलताको मध्येनजर गर्दै नगरपालिको छैठौँ नगर सभाले गरेको निर्णय अनुसार बघौडा अस्पतालको भवन निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा मा विशेष अनुदान मार्फत बघौडा अस्पतालको ए ब्लक निर्माणका लागि रु ६० लाखको थप बजेट व्यवस्था गरिएको छ । बघौडा अस्पताललाई डिजिटल अस्पताल बनाउने र सबै स्वास्थ्य संस्था मार्फत् गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि रु १ करोड २५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ । आयुर्वेद औषधालय माडीको स्तरोन्नती र विकासका लागि रु ३५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१८. सामाजिक विकास तथा लैंगिक समावेशीकरण का लागि नगरमा गठित विभिन्न लक्षित वर्गका लागि लक्षित महिला दलित आदीवासी समितिहरूका लागि कुल २ करोड विनियोजन गरेको छु । अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रमका लागि ५ लाखको व्यवस्था गरेको छु ।

१९. पर्यटन तथा ग्राम विकास योजना तर्फ रु १ करोड १० लाख विनियोजन गरिएको छ । यूवा तथा खेलकुद लक्षित कार्यक्रमका लागि रु ५० लाखको व्यवस्था गरेको छु । वडा नं २ सहिदपार्कको पूर्वाधार विकासका लागि १० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छु ।

२०. सडक पूर्वाधार विकासका लागि गत वर्ष बोलपत्र आव्हान भई निर्माण सम्पन्न हुन नसकेका आयोजनाहरूको लागि योजनाहरूको निरन्तरता गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

२१. प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा समपुरक अनुदान शिर्षकमा अम्बावास देखि कुन्तीपुर सितलपुर सडक कालोपत्रे, खरकट्टा गेट देखि शिबद्वार हुँदै घाँघर पुलसम्म सडक कालोपत्रे, दराई चोक देखि शिवालय चोकसम्म सडक कालोपत्रेका लागि कुल रु ६ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२२. यस माडी नगरपालिकाको चालु खर्च सहित संस्थागत विकास तथा सुशासन तर्फ १७ करोड विनियोजन गरेको छु ।

अन्तमा,

२३. चालु आ.व.को हालसम्मको आय व्ययको विवरण (नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरूबाट भएका आयोजनागत विनियोजन एवं संशोधन समेत), आय व्ययको संशोधित अनुमान, आगामी आर्थिक वर्षको विषय क्षेत्रगत, आयोजनागत बजेटको अनुमानित विवरण समेटिएको वार्षिक योजना पुस्तिका छिट्टै सार्वजनिक गरिनेछ । प्रस्तुत बजेट तर्जुमा गर्ने प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष

रूपमा सहयोग पुर्याउनुहुने नगर प्रमुखज्यू, कार्यपालिका सदस्यज्यू, नगरसभा सदस्यज्यू, विज्ञ महानुभावहरु, राजनीतिज्ञज्यू लगायत सम्पूर्ण नगरबासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनी एवम् अहोरात्र खटिने कर्मचारी मित्रहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद्

ताराकुमारी काजी महतो

उपप्रमुख

माडी नगरपालिका माडी, चितवन

मिति २०७८ आषाढ १० गते बिहिबार।